

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2023/857,

19. aprill 2023,

millega muudetakse määrust (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning määrust (EL) 2018/1999

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) 12. detsembril 2015 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe ⁽⁴⁾ (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) jõustus 4. novembril 2016. Pariisi kokkuleppe osalised leppisid kokku hoida maailma keskmise temperatuuri tõus tööstusrevolutsioonieelse tasemega võrreldes tuntavalt alla 2 °C ning teha jõupingutusi temperatuuri tõusu piiramiseks 1,5 °C-ni võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega. Kõnealust kohustust tugevdati 13. novembril 2021 ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Glasgow kliimapaktiga, milles Pariisi kokkuleppe osaliste kohtumisena toimiv ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverents tunnistas, et juhul, kui temperatuur tõuseb 2 °C asemel 1,5 °C, saab kliimamuutuste mõju olema palju väiksem, ning otsustab jätkata jõupingutusi selleks, et temperatuuri tõus piirduks 1,5 °C-ga.
- (2) Vajadus võtta meetmeid kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks muutub üha pakilisemaks, nagu märgib valitsustevaheline kliimamuutuste paneel (IPCC) oma 7. augusti 2021. aasta aruandes „Climate change 2021: The Physical Science Basis“ („Kliimamuutused 2021: reaalteaduslik alus“), 28. veebruari 2022. aasta aruandes „Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability“ („Kliimamuutused 2022: mõju, kohandumine ja kaitsetus“) ning 4. aprilli 2022. aasta aruandes „Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change“ („Kliimamuutused 2022: kliimamuutuste leevendamine“). Seepärast peaks liit selle pakilise küsimusega tegelema, suurendades oma jõupingutusi.

⁽¹⁾ ELT C 152, 6.4.2022, lk 189.

⁽²⁾ ELT C 301, 5.8.2022, lk 221.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2023. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 28. märtsi 2023. aasta otsus.

⁽⁴⁾ ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

- (3) Liit on kehtestanud õigusraamistiku, et saavutada 2030. aastaks seatud eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet vähemalt 40 %, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 2014. aastal enne Pariisi kokkuleppe jõustumist. Kõnealusesse õigusraamistikku kuuluvad muu hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ, ⁽⁵⁾ millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem (ELi HKS), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/841, ⁽⁶⁾ millega nõutakse liikmesriikidelt maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest (LULUCF) tuleneva kasvuhoonegaaside heite ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumise tasakaalustamist, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/842, ⁽⁷⁾ millega kehtestatakse riiklikud eesmärgid kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks 2030. aastaks sektorites, mis ei ole hõlmatud direktiiviga 2003/87/EÜ ega määrusega (EL) 2018/841.
- (4) Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatise „Euroopa roheline kokkulepe“ on nähtud ette lähtepunkt liidu kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamiseks hiljemalt 2050. aastaks ja pärast seda negatiivsete heitkoguste eesmärgi saavutamiseks, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119 ⁽⁸⁾ (Euroopa kliimamäärus) artikli 2 lõikes 1. Euroopa rohelises kokkuleppes on esitatud ulatuslikud üksteist vastastikku tugevdavad meetmed ja algatused, mille eesmärk on saavutada liidus 2050. aastaks kliimanetraalsus, ning uus majanduskasvu strateegia, mille eesmärk on muuta liit õiglaseks ja jõukaks, nüüdisaegse, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud. Samuti on selle eesmärk kaitsta, säilitada ja suurendada liidu looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõjude eest. Samas on sellel üleminekul soolise võrdõiguslikkuse aspektid ning eriti suur mõju teatavatele ebasoodsas olukorras olevatele ja vähekaitsitud rühmadele, nagu eakamad inimesed, puuetega inimesed ja rassilise või etnilise vähemuse taustaga inimesed. Seepärast tuleb tagada, et üleminek oleks õiglane ja kaasav ning kedagi ei jäetaks kõrvale.
- (5) Nõukogu võttis 16. juunil 2022 vastu soovitusel õiglase kliimanetraalsusele ülemineku tagamise kohta, ⁽⁹⁾ milles ta rõhutas vajadust kaasnevate meetmete järele ning vajadust pöörata erilist tähelepanu nende piirkondade, tööstusharude, mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate, töötajate, kodumajapidamiste ja tarbijate toetamisele, kes seisavad silmitsi suurimate probleemidega. Kõnealusel soovitusel julgustatakse liikmesriike kaaluma järgmistel valdkondadel meetmete kogumit: tööhõive ja tööturustatuste vaheline liikumine, töökohtade loomine ja ettevõtlikus, töötervishoid ja tööohutus, riigihanked, maksustamis- ja sotsiaalkaitsesüsteemid, esmatähtsad teenused ja eluase ning muu hulgas soolise võrdõiguslikkuse tugevdamiseks haridus ja koolitus.
- (6) Määruse (EL) 2021/1119 vastuvõtmisega on liit sätestanud oma õiguses siduva eesmärgi saavutada 2050. aastaks kogu majandust hõlmav kliimanetraalsus, vähendades selleks ajaks netoheidet nullini, ja eesmärgi saavutada pärast seda negatiivsed heitkogused. Kõnealusel määruses on kehtestatud ka siduv eesmärk vähendada liidusisest kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast neeldajates sidumise mahaarvamist) 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Samuti on määruses sätestatud, et netosidumise panust liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi saavutamisse piiratakse 225 miljoni CO₂ ekvivalenttonnini.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁽⁹⁾ Nõukogu 16. juuni 2022. aasta soovitus õiglase kliimanetraalsusele ülemineku tagamise kohta (ELT C 243, 27.6.2022, lk 35).

- (7) Määruses (EL) 2021/1119 sätestatud kohustuste täitmiseks ja Pariisi kokkuleppe kohase liidu osaluse tagamiseks tuleks kohandada liidu õigusraamistikku, millega saavutada 2030. aastaks seatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärk.
- (8) Määruses (EL) 2018/842 sätestatakse aastateks 2021–2030 liikmesriikide kohustused vähima nõutava panuse osas, et saavutada liidu praegune eesmärk vähendada kõnealuse määruse artikliga 2 hõlmatud sektorites kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastal 30 % võrreldes 2005. aasta tasemega. Samuti on selles sätestatud õigusnormid aastaks eraldatavate heitkoguste kindlaksmääramise kohta ja õigusnormid, mille alusel hinnatakse liikmesriikide edusamme miinimumeesmärkide täitmisel.
- (9) Kuigi heitkogustega kauplemist kohaldatakse ka meretranspordi ning hoonete kasvuhoonegaaside, maanteetranspordi ja täiendavate sektorite heite suhtes, peaks määruse (EL) 2018/842 kohaldamisala jääma samaks. Seega tuleks määrust (EL) 2018/842 jätkuvalt kohaldada liidusisese laevandusest tuleneva kasvuhoonegaaside heite suhtes, kuid mitte rahvusvahelisest laevandusest tuleneva kasvuhoonegaaside heite suhtes. Olmejäätmete põletamiseks mõeldud kütiste lisamine direktiivi 2003/87/EÜ I lisasse nimetatud direktiivi artiklite 14 ja 15 kohaldamiseks ei tohiks muuta ka määruse (EL) 2018/842 kohaldamisala. Liikmesriigi kasvuhoonegaaside heide, mis kuulub määruse (EL) 2018/842 kohaldamisalasse ja mida tuleb vastavuskontrollide tegemisel arvesse võtta, määratakse ka edaspidi kindlaks pärast inventuuriandmete ülevaatamist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1999 ⁽¹⁰⁾.
- (10) Kooskõlas riiklike kasvuhoonegaaside inventuure käsitlevate IPCC 2006. aasta suunistega teatatakse biomassi energiaks muundamisest pärit CO₂ heitest määruse (EL) 2018/841 kohaste maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse inventuurikategooriate alusel. Topeltarvestuse vältimiseks on biokütustest, vedelatest biokütustest ja biomasskütustest tulenev kasvuhoonegaaside heide määruse (EL) 2018/842 kohase kasvuhoonegaaside heite kindlaksmääramisel null. Maakasutuse kaudse muutuse mõju arvessevõtmiseks ja selliste kütuste säästlikkuse edendamiseks on oluline, et kõik liikmesriigid rakendaksid täielikult Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/2001, ⁽¹¹⁾ sealhulgas selle säästlikkuse ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise kriteeriume selliste kütuste puhul.
- (11) Mõnes sektoris on kasvuhoonegaaside heide kas suurenenud või püsinud stabiilsena. Komisjon sedastas oma 17. septembri 2020. aasta teatises „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimaneutraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“, et 2030. aastaks seatud suurendatud üldeesmärki kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks on võimalik saavutada ainult juhul, kui oma panuse annavad kõik sektorid.
- (12) Euroopa Ülemkogu märkis oma 11. detsembri 2020. aasta järeldustes, et liit saavutab kasvuhoonegaaside heite vähendamise uue 2030. aasta eesmärgi ühiselt ja võimalikult kulutõhusal viisil, et selles jõupingutuses osalevad kõik liikmesriigid, võttes arvesse õigluse ja solidaarsuse kaalutlusi ning seejuures kedagi kõrvale jätmata, ning et uus 2030. aasta eesmärk tuleb saavutada viisil, mis säilitab liidu konkurentsivõime ning võtab arvesse liikmesriikide, sealhulgas saartel asuvate liikmesriikide ja saarte erinevaid lähtepositsioone, konkreetseid riiklike olusid ning kasvuhoonegaaside heite vähendamise potentsiaali, samuti tehtud jõupingutusi.
- (13) Selleks et saavutada liidu uus 2030. aasta eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet võrreldes 1990. aasta tasemega vähemalt 55 %, tuleb määrusega (EL) 2018/842 hõlmatud sektorites kasvuhoonegaaside heitkoguseid järk-järgult vähendada, kuni need kahanevad 2030. aastaks 2005. aasta tasemega võrreldes 40 % võrra. Määrus (EL) 2018/842 aitab kaasa ka Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisele ja hiljemalt 2050. aastaks liidu kliimaneutraalsuse eesmärgini jõudmisele, nagu see on sätestatud määruses (EL) 2021/1119 ja milleni jõudmine nõuab kõigi liikmesriikide jõupingutuste ühtlustamist aja jooksul, võttes samal ajal arvesse iga konkreetse riigi olusid.

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

- (14) Määruses (EL) 2018/842 sätestatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise 2030. aasta eesmärki tuleb iga liikmesriigi puhul muuta. Kasvuhoonegaaside heite vähendamise riiklike 2030. aasta eesmärkide muutmisel tuleks kasutada sama meetodikat, mida kasutati määruse (EL) 2018/842 vastuvõtmisel, mil liikmesriikide panuste kindlaksmääramisel võeti arvesse nende erinevat suutlikkust ja kulutõhususe võimalusi, et tagada jõupingutuste õiglane ja tasakaalustatud jaotumine. Iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside heite vähendamise 2030. aasta eesmärgi kindlaksmääramisel tuleks seega lähtuda kõnealuse määrusega hõlmatud 2005. aasta kasvuhoonegaaside heite tasemest, nagu see on määruse artikli 4 lõike 3 kohaselt läbi vaadatud, võtmata arvesse selliste käitiste tõendatud kasvuhoonegaaside heidet, mis tegutsesid 2005. aastal ja mis liideti ELi HKSiga alles pärast 2005. aastat.
- (15) Seetõttu on vaja alates käesoleva määruse jõustumise aastast kehtestada uued siduvad riiklikud piirmäärad, mis on väljendatud aastaks eraldatud heitkogustena. Need piirmäärad viivad järk-järgult iga liikmesriigi kasvuhoonegaaside heite vähendamise 2030. aasta eesmärgi saavutamiseni. Käesoleva määruse jõustumise aastale eelnevateks aastateks kehtestatud iga-aastased piirmäärad, mis on sätestatud komisjoni rakendusotsuses (EL) 2020/2126, ⁽¹²⁾ jäävad kehtima.
- (16) COVID-19 pandeemia ja Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu mõjutavad liidu majandust ja selle kasvuhoonegaaside heite taset määral, mida ei ole veel võimalik täielikult kvantifitseerida. Teisest küljest on liit kasutusele võtnud oma seni suurima stiimulite paketi ja kiirendab fossiilkütustest loobumist, mis võib samuti mõjutada kasvuhoonegaaside heite taset. Selle ebakindluse ja kasvuhoonegaaside heidet mõjutavate muude ettenägematute sündmuste tõttu on asjakohane heiteandmed 2025. aastal läbi vaadata ja vajaduse korral 2025. aastal ajakohastada aastateks 2026–2030 eraldatud heitkoguseid. Ajakohastamine peaks põhinema riiklike inventuuriandmete põhjalikul läbivaatamisel komisjoni poolt eesmärgiga määrata kindlaks iga liikmesriigi 2021., 2022. ja 2023. aasta keskmine kasvuhoonegaaside heide.
- (17) Kooskõlas määrusega (EL) 2021/1119 tuleks esmatahtsaks pidada otsese kasvuhoonegaaside heite vähendamist, millega koos tuleb kliimaneutraalsuse saavutamiseks suurendada süsinikdioksiidi sidumist. Määruses (EL) 2021/1119 märgitakse, et süsinikdioksiidi sidumine hõlmab looduslikke ja tehnoloogilisi lahendusi. On oluline seada sisse liidu süsteem ohutult ja püsivalt säilitatud süsinikdioksiidi tehnoloogiliste lahenduste abil sidumise sertifitseerimiseks, mis annaks liikmesriikidele ja turuosalistele selguse sellise süsinikdioksiidi sidumise edendamiseks. Kui selline sertifitseerimissüsteem on jõus, saab analüüsida sellise süsinikdioksiidi sidumise arvestust liidu õiguse alusel.
- (18) Selleks et stimuleerida varasemat tegutsemist ja veelgi kindlamalt tagada vastavus keskkonnaeesmärkidele, on vajalik ja asjakohane vähendada kogu ajavahemikuks 2021–2030 eraldatud aastaste heitkoguste laenamise ja ülekandmise ülemmäärasid. Teisest küljest peaks liikmesriikidel olema võimalik järk-järgult vähendada kasvuhoonegaaside heidet ja saavutada 2030. aastaks oma suuremad riiklikud kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgid kulutõhusal viisil. Pidades silmas käesoleva määrusega nõutavaid uusi ja rangemaid aastaks eraldatavaid heitkoguseid, on asjakohane suurendada aastaks eraldatud heitkoguste liikmesriikide vahel ülekandmise kehtivaid piirmäärasid. Aastaks eraldatud heitkoguste ülekandmise võimalus edendab liikmesriikide koostööd, võimaldades neil oma kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmarke kulutõhusalt saavutada, säilitades samal ajal vastavuse keskkonnaeesmärkidele. Tuleks tagada sellise ülekandmise läbipaistvus, et üle kantaks vastastikku sobival viisil, sealhulgas kasutades enampakkumist, agendilepingu alusel tegutsevaid turuvahendajaid, kahepoolseid kokkuleppeid või elektroonilist liidest, eesmärgiga hõlbustada teabevahetust kavandatava ülekandmise kohta ja vähendada tehingukulusid.

⁽¹²⁾ Komisjoni 16. detsembri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/2126, milles määratakse kindlaks liikmesriikidele aastaks eraldatud heitkogused ajavahemikul 2021–2030 vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/842 (ELT L 426, 17.12.2020, lk 58).

Liikmesriikidel juba on kohustus esitada kokkuvõtlik teave kokkulepitud ülekandmise kohta kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1208 ⁽¹³⁾. Pärast seda, kui komisjon on esitatud teabe kokku kogunud, tehakse kolme kuu jooksul pärast liikmesriikidelt aruannete saamist elektrooniliselt kättesaadavaks esitatud teabe kokkuvõte, milles esitatakse aastaks eraldatud heitkoguste tehinguhindade vahemik. Lisaks võivad liikmesriigid kahe ajavahemiku jooksul, mis jäävad määruse (EL) 2018/1999 artikli 38 lõikes 4 osutatud rakendusaktide avaldamise ja vastavuskontrolli menetluse alguse vahele, esitada komisjonile iga kuu 15. päeval aruande lõpetatud ülekandmise kohta. Samuti palutakse liikmesriikidel asjaomast teavet pidevalt ajakohastada, et hõlbustada teabevahetust kavandatava ülekandmise kohta. Komisjon teeb saadud teabest kokkuvõtte ning teeb selle õigeaegselt elektrooniliselt kättesaadavaks. Läbipaistvuse suurendamiseks peaksid liikmesriigid enne tegelikku ülekandmist teavitama määruse (EL) 2018/1999 alusel loodud kliimamuutuste komiteed oma kavatsusest kanda üle osa neile asjaomaseks aastaks eraldatud heitkogusest. Seepärast on asjakohane määrust (EL) 2018/1999 muuta.

- (19) Mõne liikmesriigi puhul on võimalik määruse (EL) 2018/842 nõuete täitmisel arvesse võtta piiratud hulga ELi HKS-i heitkoguste ühikute kehtetuks tunnistamist (edaspidi „ELi HKS-i paindlikkusmeede“). Tingimustele vastavatest liikmesriikidest kaks ei ole ELi HKS-i paindlikkusmeedet kasutanud ja üks ei ole seda täielikult ära kasutanud. Võttes arvesse käesolevas määruses seatud suuremaid eesmärgi, tuleks nendele liikmesriikidele anda uus võimalus seda paindlikkusmeedet kasutada või edasi kasutada. Seepärast on asjakohane kehtestada uus tähtpäev, mille saabumiseni on neil liikmesriikidel võimalik teatada komisjonile paindlikkusmeetme kasutamise või edasi kasutamise kavatsusest. Lisaks, võttes arvesse Malta majanduse erilist struktuuri, on kõnealuse liikmesriigi riiklik kasvuhooonegaaside heite vähendamise eesmärk, mis põhineb sisemajanduse koguproduktil elaniku kohta, oluliselt suurem kui tema kulutõhus vähendamispotentsiaal. Seetõttu on asjakohane suurendada Malta võimalust kasutada seda paindlikkusmeedet, ilma et see seaks ohtu 2030. aastaks seatud liidu kasvuhooonegaaside heite vähendamise eesmärgi.
- (20) Lisaks ELi HKS-i paindlikkusmeetmele on võimalik liikmesriikide poolt määruse (EL) 2018/842 nõuete täitmisel arvesse võtta LULUCF-i tuleneva netosidumise ja netoheite piiratud koguseid (edaspidi „LULUCF-i paindlikkusmeede“). Selleks et tagada piisavate leevendusmeetmete rakendamine kuni 2030. aastani, on asjakohane piirata LULUCF-i paindlikkusmeetme kasutamist, jagades LULUCF-i paindlikkusmeetme kasutamise kahele eraldi perioodile ja kehtestades kummalegi perioodile ülempiiri, mis vastab poolele määruse (EL) 2018/842 III lisa sätestatud kogu netosidumise maksimumkogusest. Samuti on asjakohane viia selle lisa pealkiri kooskõlla määruse (EL) 2018/841 muutmisega, mida tehti komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2021/268 ⁽¹⁴⁾. Seetõttu ei ole enam vaja anda määruses (EL) 2018/842 komisjonile volitust võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta määruse III lisa pealkirja. Seepärast tuleks määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõige 2 välja jätta.
- (21) Kui komisjon leiab, et liikmesriik ei tee piisavaid edusamme määruse (EL) 2018/842 kohaste aastaste heite tasemete saavutamiseks, tuleks tugevdada kõnealuse määruse kohaseid parandusmeetmete mehhanisme, et võimaldada kiireid ja tõhusaid meetmeid. Seepärast on asjakohane vaadata läbi nõuded, mida kohaldatakse parandusmeetmete kavade suhtes, mille liikmesriigid peavad komisjonile esitama, kui edusammud ei ole piisavad.
- (22) Liit ja selle liikmesriigid on ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooni ⁽¹⁵⁾ (Århusi konventsioon) osalised. Avalik kontroll ja õiguskaitse kättesaadavus on liidu demokraatlike väärtuste olulised elemendid ja õigusriigi kaitsmise vahendid.

⁽¹³⁾ Komisjoni 7. augusti 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1208 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999 kohaselt liikmesriikide esitatava teabe struktuuri, vormi, esitamise ja ülevaatamise ning komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 749/2014 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 278, 26.8.2020, lk 1).

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 28. oktoobri 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2021/268, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/841 IV lisa seoses metsa heitkoguse võrdlustasemetega, mida liikmesriigid peavad kohaldama ajavahemikul 2021–2025 (ELT L 60, 22.2.2021, lk 21).

⁽¹⁵⁾ ELT L 124, 17.5.2005, lk 4.

- (23) Liidu kliimameetmetes tuleks kasutada uusimaid teadusandmeid. Seepärast tuleks määruse (EL) 2018/842 kontekstis kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 401/2009 ⁽¹⁶⁾ artikli 10a alusel loodud kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu nõuandeid.
- (24) Pidades silmas, et määrusega (EL) 2018/841 nähakse alates 2026. aastast ette rangem nõuete täitmise kord, on asjakohane kaotada aastatel 2026–2030 iga liikmesriigi LULUCFi sektoris tekkinud ja sidumist ületava kasvuhoonegaaside heite mahaarvamine. Seepärast tuleks määruse (EL) 2018/842 artikli 9 lõiget 2 vastavalt muuta.
- (25) On asjakohane, et määruse (EL) 2018/842 läbivaatamisel 2024. aastal võetakse arvesse määruse (EL) 2021/1119 kohaseid liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärke, liidu pühendumust Pariisi kokkuleppe eesmärkidele ja kõiki ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsidest tulenevaid asjakohaseid kohustusi. Lisaks peaks see läbivaatamine hõlmama kasvuhoonegaaside heite vähendamise trajektoori, mis on kooskõlas määruse (EL) 2021/1119 kohase siduva eesmärgiga saavutada liidus 2050. aastaks kliimaneutraalsus.
- (26) Enam kui 20 % liidu kasvuhoonegaaside heitest moodustab muude kasvuhoonegaaside kui CO₂ (nt metaan, dilämmastikoksiid ja fluoritud gaasid) heide. Muude kasvuhoonegaaside kui CO₂ heide on hõlmatud määrusega (EL) 2018/842 ja seega on see tingimata osa meetmetest, mida liikmesriigid kehtestavad, et täita käesoleva määruse alusel 2030. aastaks seatud suuremad kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgid. Liikmesriigid peavad esitama komisjonile 30. juuniks 2023 oma lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade ajakohastatud versioonide projektid. Komisjon annab välja sellekohased suunised, sealhulgas selleks, et innustada liikmesriike kehtestama eesmärke ja poliitikameetmeid metaaniheite vähendamiseks. Samuti peavad liikmesriigid hindama, kas nende ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavad tuleks läbi vaadata, et kajastada suuremaid eesmärke, mis tulenevad määruse (EL) 2018/842 muutmisest käesoleva määrusega. Komisjon lisab määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 lõike 5 kohastesse iga-aastastes aruannetes teabe tulemuste kohta, mis on saadud muude kasvuhoonegaaside kui CO₂ heitega seotud liidu ja liikmesriikide jõupingutuste kombineerimisel. Samuti peab komisjon hindama lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade projekte ja võib anda soovitusi liikmesriikidele, kes ei tee piisavaid edusamme. Komisjon hindab määruse (EL) 2018/841 läbivaatamise raames põllumajandusest tuleneva kasvuhoonegaaside heite praeguseid suundumusi ja tulevikuprognose ning regulatiivseid võimalusi, et tagada nende kooskõla eesmärgiga vähendada pikas perspektiivis kasvuhoonegaaside heidet kõigis majandussektorites kooskõlas määruses (EL) 2021/1119 sätestatud liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi ja liidu kliimaalaste vahe-eesmärkidega. Määruse (EL) 2018/842 läbivaatamisel hindab komisjon, kuidas kõik kõnealuse määrusega hõlmatud sektorid aitavad kaasa kasvuhoonegaaside heite vähendamisele, sealhulgas eelkõige muude kasvuhoonegaaside kui CO₂ heite vähendamisele, ka muudes sektorites peale põllumajanduse.
- (27) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt kohandada kooskõlas määrusega (EL) 2021/1119 liikmesriikide kohustusi vähima nõutava panuse osas aastateks 2021–2030, et saavutada liidu eesmärk vähendada kasvuhoonegaaside heidet ning aidata saavutada Pariisi kokkuleppe eesmärke, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab neid meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (28) Seepärast tuleks määrusi (EL) 2018/842 ja (EL) 2018/1999 vastavalt muuta,

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 401/2009 Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusõrgu kohta (ELT L 126, 21.5.2009, lk 13).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2018/842 muutmine

Määrust (EL) 2018/842 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 1 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 1

Reguleerimise

Käesolevas määruses sätestatakse aastateks 2021–2030 liikmesriikide kohustused vähima nõutava panuse osas, et saavutada liidu eesmärk vähendada käesoleva määruse artikliga 2 hõlmatud sektorites kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 40 % võrreldes 2005. aasta tasemega. See aitab täita liidu pikaajalise kliimanetraalsuse eesmärgi hiljemalt 2050. aastaks sihiga saavutada pärast seda negatiivsed heitkogused. Seega aitab see saavutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119 (*) (Euroopa kliimaseadus) ja Pariisi kokkuleppe eesmäärke. Käesolevas määruses sätestatakse ka õigusnormid aastaks eraldatud heitkoguste kindlaksmääramise kohta ja õigusnormid, mille alusel hinnatakse liikmesriikide edusamme miinimumeesmärkide täitmisel.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimanetraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).“

- 2) Artikli 2 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesolevat määrust kohaldatakse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma energeetika, tööstusprotsesside ja tootekasutuse, põllumajanduse ja jäätmete allikakategooriatest tuleneva kasvuhoonegaaside heite suhtes, mis on kindlaks määratud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1999 (*), ning seda ei kohaldata direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusalade, v.a meretranspordi tegevusala ning üksnes nimetatud direktiivi artiklite 14 ja 15 kohaldamiseks selle I lisas loetletud tegevusalade heite suhtes.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).“

- 3) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

- a) lõiked 1 kuni 4 asendatakse järgmisega:

„1. Liikmesriik vähendab kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks võrreldes 2005. aasta kasvuhoonegaaside heite tasemega, mis on kindlaks määratud vastavalt käesoleva artikli lõikele 3, vähemalt liikmesriigi jaoks I lisa veerus 2 sätestatud määral.

2. Liikmesriik tagab, võttes arvesse käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud paindlikkusmeetmeid ja käesoleva määruse artikli 10 lõike 2 kohast kohandamist ning kõiki otsuse nr 406/2009/EÜ artikli 7 kohaldamisest tulenevaid mahaarvamisi, et tema kasvuhoonegaaside heide:

- a) ei ületa 2021. ja 2022. aastal lineaarse trajektoori abil kindlaksmääratud piirmäära, mille alguspunkt on vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 kindlaksmääratud kasvuhoonegaaside 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmine heide ning mille lõpp-punkt on määratletud 2030. aasta ja piirmääraga, mis on kõnealuse liikmesriigi jaoks sätestatud käesoleva määruse I lisa veerus 1; liikmesriigi lineaarse trajektoori alguspunktiks võetakse viis kaheteistkümnendikku vahemaast aastate 2019 ja 2020 vahel või 2020. aasta, olenevalt sellest, kumb tähendab konkreetse liikmesriigi puhul väiksemat lubatud aastast heitkogust;

- b) ei ületa 2023., 2024. ja 2025. aastal lineaarse trajektoori abil kindlaksmääratud piirmäära, mille alguspunkt on vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 kõnealusele liikmesriigile 2022. aastaks eraldatud heitkogus, ning mille lõpp-punkt on määratletud 2030. aasta ja piirmääraga, mis on kõnealuse liikmesriigi jaoks sätestatud käesoleva määruse I lisa veerus 2;
- c) ei ületa aastatel 2026–2030 lineaarse trajektoori abil kindlaksmääratud piirmäära, mille alguspunkt on kõnealuse liikmesriigi poolt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 kohaselt ning kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 esitatud 2021., 2022. ja 2023. aasta kasvuhoonegaaside heitkoguste keskmine, ning mille lõpp-punkt on määratletud 2030. aasta piirmääraga, mis on kõnealuse liikmesriigi jaoks sätestatud käesoleva määruse I lisa veerus 2; liikmesriigi lineaarse trajektoori algpunktiks võetakse üheksa kaheteistkümnendikku vahemaast aastate 2023 ja 2024 vahel.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles määratakse igale liikmesriigile kindlaks aastaks eraldatud heitkogused aastateks 2021–2030 CO₂ ekvivalenttonnides vastavalt käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud lineaarsetele trajektooridele.

2021. ja 2022. aastaks eraldatavate heitkoguste kindlaksmääramisel lähtub komisjon liikmesriikide poolt määruse (EL) nr 525/2013 artikli 7 alusel 2005., 2016., 2017. ja 2018. aasta kohta esitatud kõige uuemate riiklike inventuuriandmete põhjalikust läbivaatamisest ning esitab liikmesriigi 2005. aasta kasvuhoonegaaside heitkoguse, mida kasutati nendeks aastateks eraldatud heitkoguste kindlaksmääramiseks.

2023., 2024. ja 2025. aastaks eraldatavate heitkoguste kindlaksmääramisel lähtub komisjon käesoleva lõike teise lõigu kohasest liikmesriigi 2005. aasta kasvuhoonegaaside heitkogusest ning teises lõigus osutatud 2016., 2017. ja 2018. aasta riiklike inventuuriandmete läbivaadatud väärtustest.

2026.–2030. aastaks eraldatavate aastate heitkoguste kindlaksmääramisel lähtub komisjon käesoleva lõike teise lõigu kohasest liikmesriigi 2005. aasta kasvuhoonegaaside heitkogusest ning liikmesriikide poolt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 alusel 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud kõige uuemate riiklike inventuuriandmete põhjalikust läbivaatamisest.

4. Lõikes 3 osutatud rakendusaktides täpsustatakse liikmesriikide poolt artikli 6 lõigete 3, 3a ja 3b alusel teatatud andmete põhjal ka üldkogused, mida võib arvesse võtta, hindamaks artikli 9 nõuete täitmist liikmesriigi poolt aastatel 2021–2030. Kui kõikide liikmesriikide üldkoguste summa kokku on suurem kui 100 miljonit, vähendatakse iga liikmesriigi üldkoguseid proportsionaalselt nii, et 100 miljoni piiri ei ületata.“;

- b) lisatakse järgmine lõige:

„6. Kui liikmesriigid võtavad lõigete 1 ja 2 kohaseid meetmeid kasvuhoonegaaside heite piiramiseks, kaaluvad nad vajadust tagada kõigile võrdne ja sotsiaalselt õiglane üleminek. Komisjon võib anda välja suunised liikmesriikide toetamiseks selles valdkonnas.“

- 4) Artiklit 5 muudetakse järgmiselt:

- a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Aastatel 2021–2025 võib liikmesriik laenata heitkoguseid kuni 7,5 % ulatuses talle järgmiseks aastaks eraldatud heitkogusest.“;

- b) lõiked 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„3. Liikmesriik, kelle kasvuhoonegaaside heide on teataval aastal talle selleks aastaks eraldatud heitkogusest väiksem, võib käesoleva artikli ja artikli 6 kohaste paindlikkusmeetmete kasutamist arvesse võttes:

- a) kanda 2021. aasta puhul selleks aastaks eraldatud heitkoguste ülejäägi kuni 75 % ulatuses talle 2021. aastaks eraldatud heitkogusest üle järgmistesse aastatesse kuni aastani 2030 ning

- b) kanda 2022.–2029. aasta puhul asjaomaseks aastaks eraldatud heitkoguste ülejäägi kuni 25 % ulatuses talle asjaomase aastani eraldatud heitkogustest üle järgmistesse aastatesse kuni aastani 2030.
4. Liikmesriik võib teatavaks aastaks eraldatud heitkogusest loovutada teistele liikmesriikidele kuni 10 % aastate 2021–2025 puhul ja kuni 15 % aastate 2026–2030 puhul. Vastuvõttev liikmesriik võib seda kogust kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomasel aastal või sellele järgnevatel aastatel kuni aastani 2030.“;
- c) lisatakse järgmine lõige:
- „5a. Enne aastaks eraldatud heitkoguste ülekandmist vastavalt lõigetele 4 ja 5 teavitab liikmesriik määruse (EL) 2018/1999 alusel loodud kliimamuutuste komiteed elektrooniliselt oma kavatsusest kanda üle osa talle asjaomaseks aastaks eraldatud heitkogusest.“;
- d) lõige 6 asendatakse järgmisega:
- „6. Liikmesriigid peaksid kasutama tulu või selle tulu rahalise väärtusega samaväärset summat, mis on tekkinud aastaks eraldatud heitkoguste loovutamisest vastavalt lõigetele 4 ja 5, kliimamuutuste vastu võitlemiseks liidus või kolmandates riikides. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist käesoleva lõike kohaselt võetud meetmetest ja avalikustavad selle teabe kergesti kättesaadaval kujul.“
- 5) Artiklit 6 muudetakse järgmiselt:
- a) lõikes 3 asendatakse teine lõik järgmisega:
- „II lisas loetletud liikmesriigid võivad otsustada, et vaatavad teatatud protsendimäärad läbi üks kord 2024. aastal ja üks kord 2027. aastal. Sellisel juhul teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni sellest vastavalt hiljemalt 31. detsembril 2024 või 31. detsembril 2027.“;
- b) lisatakse järgmised lõiked:
- „3a. Malta teatab komisjonile 31. detsembriks 2023, kas ta kavatseb artikli 9 nõuete täitmiseks kasutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute piiratud kehtetuks tunnistamist kuni protsendimäärani, mis on sätestatud II lisas iga aasta kohta ajavahemikul 2025–2030.
- 3b. II lisas loetletud liikmesriigid, kes ei ole teavitanud komisjoni 31. detsembriks 2019, et nad soovivad kasutada või täielikult kasutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute piiratud kehtetuks tunnistamist, teavitavad komisjoni olenemata lõikest 3 hiljemalt 31. detsembriks 2023, kas nad kavatsevad artiklis 9 sätestatud nõuete täitmiseks kasutada või edasi kasutada ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute piiratud kehtetuks tunnistamist kuni protsendimäärani, mis on sätestatud II lisas iga asjaomase liikmesriigi jaoks iga aasta kohta ajavahemikul 2025–2030.“;
- c) lõiked 4 ja 5 asendatakse järgmisega:
- „4. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 20 lõike 1 kohaselt määratud põhihaldaja (edaspidi „põhihaldaja“) võtab liikmesriigi taotluse korral arvesse käesoleva määruse artikli 4 lõikes 4 osutatud üldkoguseni küündivat kogust, et tagada käesoleva määruse artikli 9 nõuete täitmine asjaomases liikmesriigis. Ajavahemikul 2021–2030 tunnistatakse kõnealuse liikmesriigi puhul igal aastal direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõike 4 kohaselt kehtetuks üks kümnendik käesoleva määruse artikli 4 lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest. Ajavahemikul 2025–2030 tunnistatakse nende liikmesriikide puhul, kes on komisjoni teavitanud vastavalt käesoleva artikli lõigetele 3a ja 3b, igal aastal direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõike 4 kohaselt kehtetuks üks kuuendik käesoleva määruse artikli 4 lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest.
5. Kui liikmesriik on lõike 3 kohaselt teavitanud komisjoni oma otsusest muuta eelnevalt teatud protsendimäär, tunnistatakse kõnealuse liikmesriigi puhul kehtetuks sellele vastav väiksem või suurem kogus ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikuid iga aasta kohta vastavalt ajavahemikel 2026–2030 või 2028–2030.“
- 6) Artiklit 7 muudetakse järgmiselt:
- a) pealkiri asendatakse järgmisega:
- „Maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tuleneva netosidumise täiendav kasutamine“;

b) lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

i) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:

„1. Kui liikmesriigi kasvuhoonegaaside heide ületab talle asjaomaseks aastaks eraldatud aastast heitkogust, sealhulgas võimalikku käesoleva määruse artikli 5 lõike 3 kohaselt üle kantud heitkogust, võib käesoleva määruse artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomase aasta puhul arvesse võtta määruse (EL) 2018/841 kohaldamisalasse kuuluvatest kombineeritud maa-arvestuskategooriatest tuleneva kogu netosidumise ja netoheite summale vastavat kogust, tingimusel et:“;

ii) punkt a asendatakse järgmisega:

„a) liikmesriigi poolt aastate 2021–2025 puhul arvesse võetav kumulatiivne kogus ei ületa poolt asjaomase liikmesriigi jaoks käesoleva määruse III lisas kehtestatud kogu netosidumise maksimumkogusest;“;

aa) liikmesriigi poolt aastate 2026–2030 puhul arvesse võetav kumulatiivne kogus ei ületa poolt asjaomase liikmesriigi jaoks käesoleva määruse III lisas kehtestatud kogu netosidumise maksimumkogusest;“;

c) lõige 2 jäetakse välja.

7) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Parandusmeetmed

1. Kui komisjon leiab määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 kohaselt tehtud iga-aastaselt hindamisel ja võttes arvesse käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 osutatud paindlikkusmeetmete kavandatavat kasutust, et liikmesriik ei tee piisavaid edusamme käesoleva määruse artikli 4 kohaste kohustuste täitmisel, peab kõnealune liikmesriik esitama komisjonile kolme kuu jooksul parandusmeetmete kava, mis sisaldab järgmist:

- a) üksikasjalik selgitus selle kohta, miks kõnealune liikmesriik ei tee nende kohustuste täitmisel piisavaid edusamme;
- b) hinnang selle kohta, kuidas liidu rahastamine on toetanud kõnealuse liikmesriigi jõupingutusi nende kohustuste täitmisel ja kuidas ta kavatab sellist rahastamist kasutada, et nende kohustuste täitmisel edusamme teha;
- c) lisameetmed, mis täiendavad kõnealuse liikmesriigi lõimitud riiklikku energia- ja kliimakava vastavalt määrusele (EL) 2018/1999 või tugevdavad selle rakendamist ja mida liikmesriik rakendab selleks, et täita neid kohustusi nii riigisestse poliitikasuundade ja meetmete kui ka liidu meetme rakendamise kaudu, ning millele on lisatud üksikasjalik hinnang, mis põhineb kvantitatiivsetel andmetel, kui need on kättesaadavad, kõnealustest meetmetest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse kavandatud vähendamise kohta;
- d) kõnealuste meetmete rakendamise range ajakava, mis võimaldab hinnata rakendamise käigus igal aastal tehtud edusamme.

Kui liikmesriik on loonud riikliku kliimaalase nõuandeorgani, võib ta sellelt esimese lõigu punktis c osutatud vajalike meetmete kindlaksmääramiseks nõu küsida.

2. Euroopa Keskkonnaamet abistab komisjoni kõigi selliste parandusmeetmete kavade hindamisel vastavalt oma iga-aastasele tööprogrammile.

3. Komisjon võib esitada arvamuse vastavalt lõikele 1 esitatud parandusmeetmete kavade teostatavuse kohta ja peab sellisel juhul tegema seda nelja kuu jooksul alates nende kavade kättesaamisest. Asjaomane liikmesriik võtab komisjoni arvamust võimalikult suurel määral arvesse ja võib oma parandusmeetmete kava vastavalt muuta. Kui liikmesriik ei võta komisjoni arvamust või selle olulist osa arvesse, esitab ta komisjonile sellekohase põhjenduse.

4. Iga liikmesriik teeb lõikes 1 osutatud parandusmeetmete kava ja kõik lõikes 3 osutatud põhjendused avalikult kättesaadavaks. Komisjon teeb lõikes 3 osutatud arvamuse avalikult kättesaadavaks.“

8) Artikli 9 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Kui liikmesriigi kasvuhoonegaaside heide ületab määruse (EL) 2018/841 artiklis 4 osutatud ajavahemikul 2021–2025 tema kõnealuse määruse artikli 12 kohaselt kindlaks määratud sidumist, arvab põhihaldaja asjaomasele liikmesriigile aastaks eraldatud heitkogustest maha koguse, mis on võrdne kõnealuste aastate ülemääraste kasvuhoonegaaside heitkogustega CO₂ ekvivalenttonnides.“

9) Artikkel 15 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 15

Läbivaatamine

1. Käesolevat määrust vaadatakse regulaarselt läbi, võttes muu hulgas arvesse riikides kujunenud olukorda, viisi, kuidas kõik majandussektorid aitavad kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele, ning rahvusvahelisi arenguid ja jõupingutusi, mis on tehtud Pariisi kokkuleppe ja määruse (EL) 2021/1119 pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks.

2. Komisjon esitab kuue kuu jooksul pärast iga Pariisi kokkuleppe artiklis 14 kokku lepitud ülemaailmse ülevaate koostamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse toimimise kohta, sealhulgas aastaks eraldatud heitkoguste pakkumise ja nõudluse vahelise tasakaalu kohta, ning käesoleva määruse I lisas esitatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise riiklike eesmärkide sobivuse kohta seoses nende panusega määruse (EL) 2021/1119 kohaste liidu kliimaeesmärkide ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisse. Kõnealune aruanne sisaldab eeskätt hinnangut selle kohta, kas on vaja täiendavaid liidu poliitikaid ja meetmeid, pidades silmas vajalikku kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist liidu ja selle liikmesriikide poolt 2030. aasta järgses raamistikus. Samuti sisaldab see hinnangut käesoleva määrusega hõlmatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise trajektoori kohta, mis on kooskõlas eesmärgiga saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimanetraalsus, võttes arvesse määruse (EL) 2021/1119 artikli 4 lõikes 4 osutatud kavandatavat indikatiivset liidu kasvuhoonegaaside eelarvet ja seda, et kõnealuse eesmärgi saavutamisel on tähtis edendada nii liikmesriikide vahelist õiglust ja solidaarsust kui ka kulutõhusust. Asjakohasel juhul võib aruandele lisada seadusandlikud ettepanekud.

Esimeses lõigus osutatud aruandes võetakse arvesse liikmesriikide pikaajalisi strateegiaid, mis koostatakse ja esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 lõikele 1, ning nende hindamist, mille komisjon teeb vastavalt kõnealuse määruse artikli 15 lõikele 9.“

10) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 15a

Teaduslikud nõuanded

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 401/2009 (*) artikli 10a alusel loodud kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu (edaspidi „teadusnõukogu“) võib omal algatusel anda teaduslikke nõuandeid või esitada aruandeid käesoleva määruse kohaste liidu meetmete, kliimaeesmärkide, aastaste heite tasemete ja paindlikkusmeetmete kohta. Komisjon võtab teadusnõukogu asjakohaseid nõuandeid ja aruandeid arvesse, eeskätt seoses tulevaste meetmetega, mille eesmärk on kasvuhoonegaaside heite edasine vähendamine käesoleva määrusega hõlmatud sektorites.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 401/2009 Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusõrgu kohta (ELT L 126, 21.5.2009, lk 13).“

11) I, II ja III lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

*Artikkel 2***Määruse (EL) 2018/1999 muutmine**

Määrust (EL) 2018/1999 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 26 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Alates 2023. aastast määravad liikmesriigid kindlaks ja esitavad komisjonile kasvuhoonegaaside inventuuri lõplikud andmed iga aasta (aasta X) 15. märtsiks ja kasvuhoonegaaside inventuuri esialgsed andmed iga aasta 15. jaanuariks, sh V isas loetletud kasvuhoonegaaside ja inventuuriga seotud teave. Kasvuhoonegaaside inventuuri lõplikke andmeid käsitlev aruanne sisaldab ka täielikku ja ajakohast riiklikku inventuuriaruannet. Kolme kuu jooksul alates aruannete saamisest teeb komisjon V lisa 1. osa esimese lõigu punktis n osutatud teabe elektrooniliselt kättesaadavaks artikli 44 lõike 1 punktis a osutatud kliimamuutuste komiteele.“

2) V lisa 1. osa esimese lõike punkt n asendatakse järgmisega:

„n) teave:

- i) selle kohta, kas liikmesriik kavatses kasutada määruse (EL) 2018/842 artikli 5 lõigetes 4 ja 5 osutatud paindlikkusmeetmeid, lisades võimaluse korral teabe koguste, ülekandmise liigi ja eeldatava hinnavaheemiku kohta;
- ii) määruse (EL) 2018/842 artikli 5 lõike 6 kohase tulude kasutamise kohta;
- iii) selle kohta, kas liikmesriik kavatses kasutada määruse (EL) 2018/842 artikli 7 lõikes 1 osutatud paindlikkusmeetmeid.“

*Artikkel 3***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 19. aprill 2023

Euroopa Parlamendi nimel
president
R. METSOLA

Nõukogu nimel
eesistuja
J. ROSWALL

LISA

Määruse (EL) 2018/842 I, II ja III lisa muudetakse järgmiselt.

1) I lisa asendatakse järgmisega:

„I LISA

LIIKMESRIIGI KASVUHOONEGAASIDE HEITE VÄHENDAMINE VASTAVALT ARTIKLI 4 LÕIKELE 1

	Liikmesriigi kasvuhooonegaaside heite vähendamine 2030. aastaks võrreldes 2005. aasta tasemega, mis on kindlaks määratud vastavalt artikli 4 lõikele 3	
	Veerg 1	Veerg 2
Belgia	- 35 %	- 47 %
Bulgaaria	- 0 %	- 10 %
Tšehhi	- 14 %	- 26 %
Taani	- 39 %	- 50 %
Saksamaa	- 38 %	- 50 %
Eesti	- 13 %	- 24 %
Iirimaa	- 30 %	- 42 %
Kreeka	- 16 %	- 22,7 %
Hispaania	- 26 %	- 37,7 %
Prantsusmaa	- 37 %	- 47,5 %
Horvaatia	- 7 %	- 16,7 %
Itaalia	- 33 %	- 43,7 %
Küpros	- 24 %	- 32 %
Läti	- 6 %	- 17 %
Leedu	- 9 %	- 21 %
Luksemburg	- 40 %	- 50 %
Ungari	- 7 %	- 18,7 %
Malta	- 19 %	- 19 %
Madalmaad	- 36 %	- 48 %
Austria	- 36 %	- 48 %
Poola	- 7 %	- 17,7 %
Portugal	- 17 %	- 28,7 %
Rumeenia	- 2 %	- 12,7 %
Sloveenia	- 15 %	- 27 %
Slovakkia	- 12 %	- 22,7 %
Soome	- 39 %	- 50 %
Rootsi	- 40 %	- 50 %

2) II lisa asendatakse Maltat käsitlev kanne järgmisega:

„Malta	7 %“

3) III lisa muudetakse järgmiselt:

a) III lisa pealkiri asendatakse järgmisega:

„MÄÄRUSEGA (EL) 2018/841 HÕLMATUD MAAKATEGOORIADEST TULENEVATE NETOSIDUMISTE KOGUSUMMA, MIDA LIIKMESRIIGID VÕIVAD VASTAVALT KÄESOLEVA MÄÄRUSE ARTIKLI 7 LÕIKE 1 PUNKTIDELE a ja aa AASTATEL 2021–2030 NÕUETE TÄITMISEKS ARVESSE VÕTTA“;

b) Ühendkuningriiki käsitlev kanne jäetakse välja;

c) tabeli viimases reas asendatakse arv 280 arvuga 262,2.
